

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ludmila Rotaru, prin intermediul avocatului Adrian Istrati,

în cauza civilă la cererea înaintată de Ludmila Rotaru către SRL „Aviflor-GV” cu privire la încasarea salariului, indemnizației de concediere și alte plăți salariale și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Ludmila Rotaru și SRL „Aviflor-GV”, fiind menținută hotărârea din 06 iulie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 19 iulie 2017, Ludmila Rotaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva către SRL „Aviflor-GV” cu privire la încasarea salariului, indemnizației de concediere și alte plăți salariale și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a indicat că în anul 2013 a fost angajată în funcție de vânzătoare la SRL „Aviflor-Prod”, ulterior în anul 2013 compania respectivă s-a reorganizat în SRL „Aviflor-GV”. În această perioadă reclamanta a activat în cadrul societății respective în funcția de vânzătoare a cărnii și produselor de carne în magazinul specializat „Aviflor-Gv”, situat pe adresa: mun. Chișinău, str. Cuza Vodă, nr. 30/1.

Reieșind din cererea de chemare în judecată, la angajare reclamantei i s-a comunicat că va fi angajată cu un salariu oficial de 1 900 lei, însă de facto va fi remunerată cu 70 lei pentru fiecare zi de lucru plus 5% din costul mărfii vândute, astfel urma să aibă un salariu lunar de aproximativ 4 500 lei. Mai mult, în perioada activității sale a fost permanent persecutată de conducătorul întreprinderii - Ghenadie Doloșcan, care sistematic refuza să-i achite salariul promis. Astfel, la sfârșitul fiecărei săptămâni de lucru, Ghenadie Doloșcan o obliga pe reclamantă să-i achite carnea și produsele din carne care nu au fost vândute în timpul săptămânii și le-a expirat termenul de păstrare.

În astfel de circumstanțe, reclamanta a specificat că nu primea salariul promis, fiind nevoită din banii proprii să achite producția care nu s-a vândut. Din motivele indicate mai sus, la 22 octombrie 2016, Ludmila Rotaru s-a eliberat din serviciu. La eliberare i s-a refuzat achitarea salariului pentru ultima lună de activitate, compensarea tuturor concediilor anuale nefolosite și restituirea carnetului de muncă.

Din considerentele expuse supra, reclamanta s-a adresat cu o plângere către Inspectoratul de Stat al Muncii. Prin răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii nr. R-271/17 din 03 aprilie 2017, i s-a comunicat că în urma controlului efectuat la SRL „Aviflor-GV”, s-au depistat mai multe încălcări din partea administrației întreprinderii în privința retribuițiilor salariale care urmau să-i fie achitate reclamantei. În rezultatul acestui control, la 21 aprilie 2017, prin intermediul poștei, reclamanta a primit un recalcul la salariu în mărime de 540 lei, carnetul de muncă nefiindu-i restituit.

Nefiind de acord cu recalculul efectuat, reclamanta a invocat în acțiunea sa că pârâtul urmează să-i achite suma de 9 055,77 lei, care constă din: a) salariul pentru luna octombrie 2016 în mărime de 2 016,45 lei; b) compensația pentru concediile nefolosite pentru anii de lucru 2015-2016 în mărime de 7 579, 32 lei.

De asemenea, din motivul refuzului restituirii carnetului de muncă, nu poate fi angajată în câmpul muncii, motiv din care a solicitat încasarea suplimentară de la SRL „Aviflor-Gv” în beneficiul său 0,1 % din suma plăților salariale restante în mărime de 9 055,77 lei pentru 269 zile de întârziere, ce constituie suma de 2 436 lei.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor, Ludmila Rotaru a solicitat încasarea din contul SRL „Aviflor-Gv”: a salariului pentru luna octombrie 2016 în mărime de 2016,45 lei; a indemnizației pentru concediile nefolosite pentru anii de lucru 2015-2016 în mărime de 7 579, 32 lei; 0,3 % pentru 561 zile de întârziere din suma plăților salariale restante în mărime de 9843,61 lei; salariul minim tarifar pentru tot timpul absenței forțate de la lucru ce constituie 6 930 lei; încasarea prejudiciului moral în mărime de 8000 lei; obligarea SRL „Aviflor-Gv” să-i elibereze carnetul de muncă, precum și compensarea tuturor cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică în mărime de 6000 lei.

Prin hotărârea din 06 iulie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de Ludmila Rotaru a fost admisă parțial, fiind încasate din contul SRL „Aviflor-GV” în beneficiul Ludmilei Rotaru indemnizația pentru concediile pentru anii 2015-2016 în mărime de 3733,33 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 3000 lei, iar în total suma de 6733 lei. În rest, pretențiile reclamantei s-au respins ca neîntemeiate. S-au încasat de la SRL „Aviflor-GV” în beneficiul statului cheltuielile de judecată (taxa de stat) în mărime de 270 lei.

Prin decizia din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Ludmila Rotaru și SRL „Aviflor-GV”, fiind menținută hotărârea din 06 iulie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut scrisoarea Inspectoratului de Stat al Muncii nr. R-271/17 din 03 aprilie 2017, prin care i-a fost comunicat recurentei că, în urma controlului efectuat la SRL „Aviflor-GV”, angajatorul a calculat și achitat Ludmilei Rotaru salariul în mărime de 2016,45 lei pentru luna

octombrie 2016. Astfel, pretenția de încasare a acestei sume s-a dovedit a fi neîntemeiată.

Referitor la pretenția salariatei de încasare a indemnizației pentru concediile nefolosite pentru anii de lucru 2015-2016 în mărime de 7 579, 32 lei, instanța de apel a reținut prevederile pct. 1 al Hotărârii Guvernului cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real nr. 165 din 09 martie 2010, potrivit căruia începând cu 01 mai 2018, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real (la întreprinderi, organizații, instituții cu autonomie financiară, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, în continuare - unități) se stabilește în mărime de 15,44 lei pe oră, sau 2610 lei pe lună, calculat pentru un program complet de lucru în medie de 169 de ore pe lună. Astfel, ținând cont de faptul că în cadrul ședințelor de judecată angajatorul nu a demonstrat că ar fi achitat aceste sume salariatei, prima instanță corect a dispus încasarea indemnizației pentru concediile anilor 2015-2016 în mărime de 3733,33 lei.

Reieșind din conținutul art.165¹ din Codul Muncii, instanța de apel a conchis că prima instanță în mod temeinic a dispus respingerea pretenției privind încasarea cerinței privind acordarea ajutorului material, or la caz nu au fost întrunite condițiile prevăzute de lege pentru acordarea acestora.

În ceea ce privește încasarea din contul angajatorului a penalității de întârziere în mărime de 9843,61 lei, formată după părerea salariatei din întârzierea plăților salariale restante în mărime de 9055,77 lei, instanța de apel a apreciat ca fiind legală soluția instanței de fond de respingere a acesteia, deoarece suma plăților salariale restante în mărime de 9055,77 lei nu s-a dovedit în instanța de judecată prin probele administrate și cercetate în cadrul cercetării judecătorești, iar calculul prezentat, nu este unul justificat.

De asemenea, Curtea de Apel Chișinău a considerat neîntemeiate și pretențiile privind obligarea angajatorului în eliberarea carnetului de muncă, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu în mărime de 6930 lei și a prejudiciului moral în mărime de 8000 lei.

La 18 martie 2019, Ludmila Rotaru, prin intermediul avocatului Adrian Istrati, a contestat cu recurs decizia din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată să fie admise integral, cu încasarea din contul intimatei a cheltuielilor de judecată suportate de către recurentă.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-a invocat faptul că instanțele inferioare nu s-au expus asupra tuturor argumentelor invocate de către participanții la proces, iar actele judecătorești contestate sunt motivate insuficient.

La 03 mai 2019, SRL „Avitlor-GV”, prin intermediul administratorului Valentina Tcaciuc, a depus referință la cererea de recurs, solicitând ca aceasta să fie considerată inadmisibilă.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ludmila Rotaru, prin intermediul avocatului Adrian Istrati este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 12 decembrie 2018, fiind expediată participanților la proces la 14 ianuarie 2019 (f.d. 153) și recepționată de către avocatul recurenteii la 13 februarie 2019 (f.d. 168). Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 18 martie 2019, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului

strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Ludmila Rotaru, prin intermediul avocatului Adrian Istrati.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ludmila Rotaru, prin intermediul avocatului Adrian Istrati.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Svetlana Filincova